

ЈКП „ТОПЛНА – ШАБАЦ“ ШАБАЦ
Ђуре Јакшића 1

ПРОГРАМ ОСНОВНЕ ОБУКЕ
РАДНИКА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ
ОД ПОЖАРА

Шабац, 2017 године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Одељење за ванредне ситуације у Шапцу

бр. 27-15841/17-1

12.10.2017 год

ШАБАЦ

ЈКП "ТОПЛАНА-ШАБАЦ" ШАБАЦ

Буре Јакшића бр.1, 15000 Шабац
Телефон/факс: 015342975
E-mail: toplana-@gromnet.net
Шифра делатности: 40300
Матични број: 07335393
ПИБ: 100109250

Број: 01-11239/17

Датум: 04.10.17.

На основу члана 53.став 3.Закона о зашти од пожара („Сл. гласник РС“111/09) и члана 26. Закона о изменама и допунама Закона о заштити од пожара („Сл.гласник РС“ бр.20/2015) и Правилника о минимуму садржине општег дела Програма обуке заштите од пожара(„Сл.гласник СРС“ број 40/90), директор ЈКП „ТОПЛАНА ШАБАЦ“ШАБАЦ дана _____ донео је:

ПРОГРАМ ОСНОВНЕ ОБУКЕ ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

У циљу упознавања са опасностима од пожара и експлозија на радном месту, упознавања са превентивним мерама заштите од пожара, начином употребе средстава и опреме за гашење пожара, поступком у случају пожара, овим Програмом се прописује начин упознавања и начин обуке запослених из области заштите од пожара и вођењу евидентије о обучености запослених.

Члан 2.

Обука запослених из области заштите од пожара је обавезна за све запослене, без обзира на послове на којима су распоређени, стручну спрему и године старости.

Члан 3.

Обучавање запослених врши се теориски и практично све док се сваки запослени не упозна са опасностима од пожара и експлозија на радном месту, превентивним мерама за заштиту од пожара, употребом средстава и опреме за гашење пожара, поступком у случају избијања пожара, као и са одговорношћу због непридржавања прописаних или наложених мера заштите од пожара, а све у циљу да би се избегле непожељне последице угрожавања лица и материјално техничких добара.

Члан 4.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене одмах по ступању на рад, а најкасније у року од 30 дана од дана ступања на рад. Провера знања запослених врши се једном у три године.

Члан 5.

Сваки запослени је дужан да присуствује обуци и провери знања из области заштите од пожара.

Члан 6.

Обучавање запослених врши се путем предавања и практичних вежби, у зависности од организације посла.

Члан 7.

Обучавање запослених из области ЗОП-а врше стручно оспособљена лица, односно лица која имају положен стручни испит за обављање послова заштите од пожара. За извођење обуке из области заштите од пожара организација и органи могу ангажовати и друга лица која нису из те организације, а која испуњавају прописане услове за извођење обуке из ЗОП-а.

Члан 8.

По завршеном теорском и практичном обучавању из области заштите од пожара, обавезно је извршити проверу знања запослених, путем попуњавања тестова.

Члан 9.

Проверу знања односно тестирање запослених као и практичну проверу руковања ватрогасним апаратима обавља лице за безбедност и здравље на раду, који има положен стручни испит за обављање послова заштите од пожара или правна лица која испуњавају прописане услове за извођење обуке и имају одобрење Министарства унутрашњих послова

Члан 10.

Запослени који приликом провере не покажу потребан ниво знања, као и знања у руковању ватргасним апаратима и опремом, морају поново бити подвргнути провери знања у року од 15 до 30 дана од прве провере.

ПРОГРАМ ОСНОВНЕ ОБУКЕ

Члан 11.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара састоји се из:

- Општег дела
- Посебног дела, специфичности субјекта заштите од пожара

A) - ОПШТИ ДЕО

I ПРАВНИ ОСНОВИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА :

1. Нормативно уређивање заштите од пожара: План заштите од пожара и правила заштите од пожара.
2. Организовање послова заштите од пожара: Комисија заштите од пожара, стручно лице за обезбеђење од пожара и запослени задужени за организовање и спровођење превентивних мера заштите од пожара.
3. Превентивне мере заштите од пожара: уређаји, опрема и средства за гашење пожара: уређаји и инсталације за откривање дојаву и гашење пожара: електричне, вентилационе, топлотне и друге инсталације: смештај запаљивих материјала, експлозивни и запаљивих течности и гасови: мере заштите при извођењу заваривања: стална места за заваривање, боце са ацетиленом и кисеоником и њихова опрема, привремена места за заваривање, одобрење за заваривање, посебне мере заштите од пожара при заваривању и ватрогасне страже.
4. Обавезе у спровођењу мера заштите од пожара: обавезе пословодног органа, руководећих и одговорних лица: спровођења општег акта и плана заштите од пожара, примена прописаних и наложених мера, одржавање и наменска употреба уређаја, опреме и средства за гашење пожара, способност запослених за минимум знања у руковању опремом и срећвима за гашење пожара, као и права и обавезе запослених из заштите од пожара.
5. Одговорност за неспровођење мера заштита од пожара:
 - Дисциплинска и материјална одговорност запослених.
 - Прекријајна и кривична одговорност одговорних лица.

II ОСНОВИ ГОРЕЊА

1. Познавање процеса горења и експлозија:
 - Услови горења: горива материја – оксидатор (кисеоник, ваздух и др.) извор паљења
 - Врсте запаљивих материјала: запаљиве, тешко запаљиве и незапаљиве, гасовите, течне, чврсте.
 - Класификација материја према понашању у пожару JUS Z.OO. класификација пожара

2. Горење чврстих материја:

- Чврсто стање
- Механизам горења чврстих материјала: директно сагоревање (хемијски елементи) сагоревање уз промену агрегатног стања (органске чврсте материје, восак, масти, неке пластичне масе и сл.) сагоревање уз распадање (дрво).
- Запаљиве прашине
- Температура тињања

3. Горење течних материја:

- Течно стање
- Механизам горења течности: доња и горња граница запаљивости, тачка палења и тачка запаљивости

4. Горење запаљивих гасова и паре:

- Гасно стање
- Концетрација гаса
- Утицај температуре
- Запаљиве смеше: интерна запаљивост: доња и горња запаљивости, тачка палења, тачка самозапаљивости, енергија палења.

5. Експлозивно сагоревање:

- Експлозиона смеша
- Сагоревање и експлозија
- Вероватноћа палења експлозивне смеше
- Зона опасности, JUS N. S8
- Противексплозијска заштита (Ex)

6. Појава самозапаљивости:

- Процес самозагревања материја: егзотермни процес, процес полимеризације, биолошки процес, трење, удар.

- Материје склоне самозапаљивости: материје биљног порекла, самозапаљивост масти и уља, хемијска самозапаљивост, материје које се пале у додиру са ваздухом, материје које се пале у додиру са водом, оксидентанти који доводе до паљења органских материја.

III УЗРОЦИ НАСТАЈАЊА ПОЖАРА

1. Пожари и начин преноса топлоте:
 - Провођењем (кондукцијом)
 - Додиром (конвекцијом)
 - Зрачењем (радијацијом)
2. Основни узроци настајања:
 - Атмосверски електрицитет
 - Статички електрицитет
 - Трење
 - Удар
 - Самозагревање и самозапаљивање
 - Оксидација
 - Топлотно деловање сунца
 - Паљењем непосредним деловањем топлоте или зрачењем
 - Непосредно паљење пламеном или жаром
 - Заваривање, резање и ломљење
 - Неисправни електрични уређаји
 - Пушење
 - Паљење и остало.

IV ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

1. Методе гашења пожара.
 - Метод расхлађивања гориве материје до испод температуре паљења
 - Угушивање – одстрањивање кисеоника
 - Одузимање гориве материје
 - Антикатализчка метода
2. Средства за гашење пожара
 - Вода, прах(натријум бикарбона), пена, угљен диоксид, халони,

приручна средства за гашење пожара.

3. Мере заштите при гашењу пожара

- Дојава пожара, учешће ватрогасних јединица, руковођење акцијом гашења пожара, учешће запослених предузећа у гашењу пожара, накнада штете и трошка.

4. Противпожарна опрема

- Ручни и превозни апарати-подела, намена, активирање, руковање, постављање, чување и контрола апаратова за гашење пожара, хидранска мрежа, хидранти и опрема.

V САВРЕМЕНИ ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ ЗА ОТКРИВАЊЕ И ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

1. Откривање и дојава пожара

- Аутоматски јављачи пожара – термички, оптички и ручни јављач пожара, преносни путеви и сигналне централе.

VI ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ

1. Крварење, опекотине, прелом костију
2. Озледе настале од удара електричне струје

Б) ПОСЕБНИ ДЕО : СПЕЦИФИЧНОСТИ СУБЈЕКТА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Б.І - КОНКРЕТНЕ ОПАСНОСТИ ОД ИЗБОЈАЊА ПОЖАРА.

Б.ІІ - ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА.

Б.ІІІ – ГАШЕЊЕ ПОЖАРА.

Члан 12.

Б.І.І. КОНКРЕТНЕ ОПАСНОСТИ ОД ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА НА ОСНОВУ СПЕЦИФИЧНОСТИ ПРАВНОГ ЛИЦА

Б.I.1. Степен угрожености технолошког процеса делатности који се одвија у оквиру ЈКП „Топлана- Шабац“

Основна делатност предузећа

Јавно комунално предузеће за производњу и дистрибуцију топлотне енергије „Топлана-Шабац“ из Шапца, бави се следећим пословима:

- производња , дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом,
- дистрибуција природног гаса,
- јавно снабдевање природним гасом,
- управљање дистрибутивним системом за природни гас и
- трговина на мало природним гасом за потребе тарифиран купац.

ЈКП „Топлана-Шабац“ има своје објекте на две локације:

- локација 1 Топлана „Тркалиште“ Шабац, ул. Ђуре Јакшића бр.1 и
- локација 2 Топлана „БЕНСКЕ БАРЕ“ Шабац, ул.Краља Петра I бр.1.

Обе топлане поседују резервоаре за мазут, котлове за сагоревање, мерно-управљачке склопове, уређаје за омекшавање воде, пумпне станице.

Грејна сезона траје од 15 октобра текуће до 15 априла наредне године, са одређеним изузетцима. То је време уобичајених појачаних активности предузећа а у периоду од 01.10. до 15.10 и од 04. до 03.05. постројења су у стању припремности да би у случају потребе могла бити стављена у погон. Након грејног периода приступа се ремонту, чишћењу, конзервирању и припреми за правовремени почетак грејања.

Површине објекта

На предметним комплексима изграђено је више целина различитих величина и намена.

Комплекс објекта на локацији 1 (топлана „Тркалиште“) је оивичен заштитном оградом и тако је спречен неовлашћен улаз у комплекс. Постоји три колска улаза из улице Ђирила и Методија и један пешачки улаз, из улице Ђуре Јакшића. Цео комплекс је површине 6.500m²

Комплекс објекта на локацији 2 (топлана „Бенске Баре“) је оивичен заштитном оградом (двориште) и тако је спречен неовлашћен улаз у комплекс. Постоји један пешачки улаз из улице Краља Петра I и један колски улаз из улице Др. Андре Јовановића. Цео комплекс је површине 800m²

Локације на којима се налазе топлане су потпуно комунално опремљене.

Са аспекта заштите од пожара ЈКП „Топлана – Шабац“ из Шапца, ул. Ђуре Јакшића бр.1, разврстана је у II.1 категорију угрожености од пожара.

Б.I.2. Материјали који се користе и ускладиштавају

У објектима предузећа користе се и ускладиштују чврсте запаљиве материје, запаљиве течне материје и запаљиве гасовите материје.

За потребе одвијања технолошког процеса се користи природни гас, мазут и електрична енергија.

ПРИРОДНИ ГАС се користи као гориво за котлове за грејање просторија. То је запаљиви гас, лакши од ваздуха, добија се из земље, гас се налази у самосталним лежиштима или као пратилац нафте. Природни гас је смеша гасдова и садржи угљоводонике, угљендиоксид, сумпор, водоник и азот. У просеку природни гас садржи око 80 до 95% сагорелих гасова, односно највише има метана, а у његовом саставу се могу наћи и знатне количине етана, пропана бутан и др.

Физичко – хемијске особине природног гаса:

- Безбојан, без мириза, код дужег удисања изазива психичку потиштеност, код концетрација у ваздуху од 12-16% изазива гушење и несвестицу (смањењем концетрације кисеоника).
- Доња количина моћ гаса $H_d = 33338 \text{ KJ/m}^3$ или $9,26 \text{ kWh/m}^3$
- Густина гаса $r = 0,55-0,7 \text{ kg/m}^3$
- Релативна специфична тежина $r = 0,611$ (ваздух 1,00) – лакши је од ваздуха
- Максимална брзина паљења $0,35 \text{ m/sec}$
- Температура самопаљења $600-670^\circ\text{C}$
- Температура изгарања ($1 = 1,0$) $T = 2.000^\circ\text{C}$
- Граница запаљивости и експлозивности $5-15\%V$

Природни гас је безбојан гас без мириза и укуса, лакши је од ваздуха и велику опасност представља могућност стварања експлозивне смеше са ваздухом. Велику опасност од пожара и експлозија прети од пукотине на инсталацијама и техничких неисправности гасних потрошача. Велика пажња мора се посветити цевоводима и свој гасној арматури у погледу херметичности. Обавезно је вршити редовна испитивања техничке исправности гасне инсталације и гасних потрошача.

Специфична тежина у гасовитом стању природног гаса је 0,611 у односу на ваздух, скоро је дупло лакши од ваздуха што значи да се овај гас задржава у нивоу кровне конструкције (таванице) и да се лако пење преко отвора у више делове објекта, стварајући са ваздухом опасну експлозивну смешу у дужем временском периоду.

Природни гас представља велику пожарну опасност због свог својства запаљивости и својства да са ваздухом прави експлозивне смеше. При експлозији гасова брзина ширење пламена обично достиже неколико стотина метара у секунди.

DGE (доња граница експлозивности) представља одређени проценат гаса односно паре у ваздуху изнад којег је експлозивна атмосфера, и она износи око 5,0 процената запремине ваздуха.

GGE (горња граница експлозивности) представља одређен проценат гаса односно паре у ваздуху изнад којег није експлозивна атмосфера, и онда за природни гас износи око 15,0% запремине ваздуха.

За утврђивање присутности природног гаса инсталирани су гасни детектори. Провера непропусности спојева и арматуре је једино безбедно помоћу сапуница.

Класификација материјала и робе према понашању у пожару, гас се налази у класи опасности Fx I A , а које се користе у технолошком процесу Предузећа по стандарду SRPS Z.CO.005:

Средства за гашење су: распуштена вода, угљен диоксид, суви прах, халони. Запаљиви гас се гаси тако што се предузимају мере да се заустави излажење гаса, а ако је то неизводљиво, пустити да га сагрева.

МАЗУТ је запаљива течност, преостали продукт након дестилације франкција горива из нафте.

Мазут представља смешу угљоводоника, а по елементарном саставу садржи око 85% угљеника и 0,5 до 12,5% водоника. Специфична тежина мазута је 0,89 до 0,995kg/dm³.

Температура паљења мазута је изнад 93°C, док је температура самопаљења око 220°C. Приликом сагревања мазута развијају се велике количине дима. Паре мазута са ваздухом граде експлозионе смеше. Доња граница

експлозивности пара мазута је 3,3%, док је горња граница експлозивности 19%.

На основу Класификације материја и робе према понашању у пожару, мазут се налази у класи опасности Fx III B Fu, а пожари мазута се гасе пеном, прахом, угљен диоксидом и халонима.

ХАРТИЈА спада у групу чврстих запаљивих материја, органског порекла, а основна сировина за њено добијање је целулоза. Степен запаљивости и ток сагоревања зависе од врсте и облика у којем се налази. Хартија у облику сложених листова и ролни, због недостатка кисеоника, сагорева споро и то само површински и на крајевима, док хартија у растреситом стању и отпаци од хартије, сагоревају врло интезивно.

Хартија се лако пали у присуству отвореног пламена, а загрејана на температуру од око 450°C пали се сама од себе.

На основу Класификације материја и робе према понашању у пожару, хартија се налази у класи опасности Fx III C, а пожари хартије се гасе прахом и угљендиоксидом, као и водом, а употреба воде није препоручљива, јер је трајно уништава.

ДРВО спада у групу чврстих запаљивих материја. Степен запаљивости дрвета зависи од врсте дрвета, величине комада дрвета, одређености површине, влажности итд.

Осушено дрво садржи 40 – 60% целулозе, 25 – 30% лигнина, 12 – 17% смоле, танина, дрвене гуме, воска, шећера и минералних материја. Елементарни састав дрвета је 50% угљеника, 43% кисеоника, 6% водоника, 0,3% азота и 0,5% пепела.

Сагоревање дрвета се врши у више фаза. До паљења долази на температури од 250 до 300°C, а тачка самопаљења износи 350 - 400°C.

На основу Класификације материјала и робе према понашању у пожару, дрво се налази у класи опасности Fx III/IV C, а најзначајније средство за гашење пожара дрвета је вода. Топлотна моћ дрвета је 21 kJ/kg.

ТЕКСТИЛ спада у групу чврстих запаљивих материја. Степен запаљивости текстила зависи од хемијског састава влакана, структуре готовог производа, присуства других материјала и сл.

Текстил се производи од влакана природног – биљног порекла (памук, кудеља, јута), животињског порекла (вуна) и вештачког порекла (целулозна влакна, влакна добијена полимеризацијом и поликондезацијом).

Текстил се пали при додиру са отвореним пламеном, варницама, као и загрејаним површинама и телима. Најниже температуре паљења износе нпр. За памук је 390°C, вискозу 420°C, најлон 532°C, ацетатну свилу 430°C, полипропилен 240°C, полиамид 350°C и вуна 590°C, док им се температуре самопаљења крећу у интервалу од 400°C до 590°C. посебну опасност од пожара представљају отпатци од текстила, који у додиру са минералним уљем могу да се запале без извора топлоте и пламена, као и наталожена текстилна прашина.

На основу Класификације материјала и робе према понашању у пожару, текстил се налази у класи опасности Fx III C, а пожари текстила се гасе: водом, прахом и угљендиоксидом.

ПЛАСТИЧНЕ МАСЕ спадају у групу чврстих запаљивих материја. То су високомолекуларна органска једињења израђена на бази смоле, уз додатак пуниоца, пластификатора, стабилизатора, катализатора и боје. Степен запаљивости пластичних маса зависи и од њиховог састава, тако да имамо:

- пластичне масе које интезивно сагоревају и пале се од слабих извора топлоте (нитро- целулозна маса, акрилати, поливинил и сл.),
- пластичне масе које горе у присуству отвореног пламена (високополимеризоване масе које садрже неорганске делове у молекулу или амино групу, као активну групу – најлон, поливинил-хлорид) и
- пластичне масе које горе релативно споро, уз појаву пламена мањег интезитета (фенолформалдехидне смоле).

Пластичне масе се разлажу на релативно ниским температурама и при том настају гасовити, течни и чврсти продукти који су запаљиви, а велики број је и веома отрован (једињења хлора, угљенмоноксид, цијаниди, амонијак, азотни оксици).

На основу Класификације материјала и робе према понашању у пожару, пластичне масе се налазе у класи опасности Fx III C, а пожари ових материја се гасе прахом и угљен-диоксидом.

Складиште запаљивих гасова

На топлани „Тркалиште“, запаљиви гасови се складиште у отворени, надкровени простор ограђен жицом (надстрешица техничких гасова). Гасови су у боцама.

Овде се налазе следећи гасови:

- бутан 2-3 боце од 12-14 кг,

- ацетилен 7 боца од 7 кг,
- кисеоник 7-8 боца од 7 кг

Б.I.3. Кратак опис грађевинских материјала који су уgraђени у објекте предузећа

Приликом пројектовања, изградње и одржавања грађевинских објеката узет је у обзир најбољи избор материјала за конструкције које одговарају технолошком процесу. Сви материјали који су уgraђени у грађевинске објекте, приликом пројектовања и изградње су у складу са важећим прописима, техничким условима и у складу са технолошким процесом производње. Сви материјали су класа А1 (негориви материјали).

Објекти унутар топлане се редовно одржавају. Опште стање објекта по питању грађевинског одржавања се може оценити као веома добро. Сви објекти су изведени на основу одобрене проектно техничке документације.

Грађевински објекти и изолациони материјали на предметној локацији не представљају ризик у погледу опасности од избијања и ширења пожара.

Б.I.4. Мере заштите од пожара које су специфичне у појединим процесима које се одвијају у оквиру делатности предузећа

-Спровођењем мера заштите од пожара утврђених Законом о заштити од пожара и Планом заштите од пожара.

- Свакодневна контрола и праћење исправности технолошког процеса производње.
- Периодични прегледи и испитивања постројења (судова под притиском, машинских и електричних инсталација) у процесу производње, а према прописаним роковима за наведене предлоге.
- Периодични прегледи опреме у противексплозијској заштити.
- Периодични прегледи вентила сигурности према одређеним роковима из техничких прописа.
- Контрола громобранске инсталације и уземљења
- Контрола исправности инсталација аутоматског стабилног система за дојаву пожара.

- Контрола инсталација и уређаја за детекцију експлозивних и запаљивих гасова и пара.
- Контрола и испитивање хидрантске мреже.
- Преглед котларница и система грејања.
- Контрола исправности ватрогасне опреме.
- Контрола исправности и друге опреме која се налази на објектима и чија неисправност може проузроковати пожар на објекту или утицати на његово гашење.
- Све радне операције, а нарочито оне где постоје услови за настанак пожара или експлозије, изводи са највећом пажњом, уз спровођење одговарајућих превентивних мера које су прописане интерним процедурама, одговарајућим техничким прописима и стандардима.
- О контроли и испитивању свих инсталација, опреме и апарате води се писмена евиденција.
- Извођење радова заваривања се може обавити само уз писмено одобрење које садржи сва техничка упутства и мере заштите, односно на основу Уредбе о мерама заштите од пожара при извођењу радова заваривања, резања и лемљења („Сл.гласник СРС“, бр.50/79).
- У зони угрожености од експлозије допуштена је употреба алата који не ствара варнице. Остали алати само по одобрењу.
- Простор око објекта мора бити прописано уређен и без лако запаљивих материја.
- Дужности и права свих запослених радника ЈКП „Топлана- Шабац“, је да се упознају са свим опасностима од избијања пожара и да се обуче из области заштите од пожара.

Б.I.5. Класификација могућих пожара :

На комплексу су могући пожари класа А, В и С, односно пожари запаљивих чврстих материјала, течних и гасовитих, као и електроматеријала.

Могући извори опасности за избијање пожара представљају:

- Неисправност на електричним уређајима и разводу,
- Неисправност сигурности опреме судова и инсталација под притиском,
- Уношење отвореног пламена у угрожене зоне,
- Извођење радова у угроженим зонама алатом који варничи,
- Појава кратког споја и електричног лука,
- Прегревање електромотора,
- Удар грома,

- Паљење траве ниског растиња у летњем периоду и др.

Б.I.6. Средства и опрема за гашење пожара:

На основу очекиваних класа пожара (могући су пожари: класе А и и пожара на електричним инсталацијама и уређајима), предвиђена су и одговарајућа средства за гашење: ручни преносни апарати пуњени прахом и ручни преносни апарати пуњени са угљендиоксидом, као и хидрантска инсталација за гашење водом.

Техничке карактеристике усвојених апаратова:

1. Из групе апаратова за гашење сувим прахом, предвиђени су ручни преносни апарати ознаке „А“, који су усаглашени са стандардима SRPS Z.C2.035.
2. Из групе апаратова за гашење угљендиоксидом, предвиђени су ручни преносни апарати ознаке „СО2.040.“

Члан 13.

Б. II ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА

Дужности запослених у случају избијања пожара и учешће у гашењу

Сваки запослени када примети пожар, дужан је да покуша да угаси почетни пожар, ако то може да учини без опасности по себе и друге.

Ако запослени не може сам да угаси пожар дужан је да најхитније обавести Ватрогасну јединицу (на телефон 193), и непосредне руководиоце са назнаком где је пожар избио.

Лице које јавља пожар дужно је да саопшти своје име и презиме, место избијања пожара, тачну адресу објекта и кратке податке о обиму пожара и степен опасности.

Запослени који је јавио пожар, по јављању дужан је да предузме мере за гашење пожара и одклањања опасности, и ако је потребно да присатуји евакуацији присутних лица са објекта по утврђеној процедуре.

Непосредно пре приступања гашења пожара водом запослени је дужан да искључи довод електричне инсталације и да из зоне пожара уклони средства која могу да изазову експлозију и након тога приступи гашењу пожара.

Приликом гашења пожара запослени има право да користи сва расположива средства и да насиљно уђе у све објекте и просторије у циљу спашавања људских живота и имовине.

Члан 14.

Б.ПІ ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Тактика гашења пожара је правилна и ефикасна употреба расположивих средстава и опрема за гашење пожара.

У случају пожара на електричним инсталацијама, апаратима и уређајима мора се искључити електрична енергија из градске мреже и то обавезно на главном прекидачу.

Уколико не постоји могућност брзог, ефикасног и безбедног искључења електричне енергије, може се приступити гашењу искључиво апаратима за почетна гашења пожара са угљендиоксидом („CO₂“) или прахом („S“)

Приликом избијања пожара на боцама под притиском потребно је уколико се може извршити безбедно затварање вентила на истом, а преносне судове са запаљивим гасом пренети на безбедно место и уклонити их од дејства ватре.

Уколико дође до избијања пожара или цурења гаса у гасној котларници постоје два начина за прекид дотока гаса:

Први начин је да руковалац може мануелно (ручно) да изврши искључење електро напајања целе котларнице притиском на тастер „Печурку“ која се налази поред командне сале руковалаца (то је ручно искључење).

Други начин је аутоматски, у случају цурења гаса, централа за доток гаса искључује напајање електричном енергијом целе котларнице и врши прекид гаса у исту.

У оба наведена случаја главни електро – магнетни вентил за довод гаса из MPC ће остати без напајања и аутоматски извршити прекид дотока гаса.

За време гашења пожара руковалац може да :

- забрани приступ лицима на место гашења пожара и саобраћај поред места пожара,
- нареди евакуацију лица и имовине из угрожених простора и објекта,
- нареди искључење довода електричне енергије,
- нареди коришћење возила грађана, банке и других, ради превоза повређених у пожару, евакуације људи и имовине и допремању средстава за гашење,
- нареди делимично или потпуно рушења делова објекта који нису захваћени пожаром у случају да се на други начин не може обезбедити гашење или спасавање угрожених људи,
- предузме мере за безбедну евакуацију људи и имовине
- насиљно отвори закључане објекте или просторије ради гашења пожара и спасавања људи и имовине.

VII ПРАКТИЧНА ОБУКА

Члан 15.

Основна обука запослених радника из области заштите од пожара састоји се од :

1. теориског дела,
2. практичног дела (импровизовање пожара) – демонстрирање употребе апата и средстава за гашење пожара са којима се располаже у објектима правног лица и
3. практичне провере знања.

Обука је обавезна за све запослене.

Члан 16.

После извршене теориске обуке из области заштите од пожара сви запослени се морају практично оспособити за руковање постојећим средствима и опремом за гашење пожара.

Члан 17.

Практичним вежбама гашења импровизованих пожара треба постићи циљ што боље оспособљености у руковању противпожарним апаратима као и осталом расположивом опремом.

Члан 18.

Практична провера знања врши се писменим путем – тестирањем, након извршене теориске обуке.

Практична провера знања се врши једном у три године.

VIII ЕВИДЕНЦИЈА О ОБУЧЕНОСТИ

Члан 19.

О извршеној обуци и практичној провери знања из области заштите од пожара води се евиденција коју сачињава :

1. Записник о извршеној обуци
2. Списак запослених који су присуствовали обуци
3. Тестови за проверу знања

Сву потребну документацију која се односи на обуку и проверу знања из области заштите од пожара води лице на пословима заштите од пожара.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Одбијање запослених да се обучава из области заштите од пожара по овом Програму сматра се тежом повредом радне обавезе.

Члан 21.

Обука по овом Програму спроводиће се након његовог усвајања, а по одбијању сагласности од стране МУП-а, Републике Србије, сектор за ванредне ситуације, одељење за заштиту од пожара, Шабац.

У Шапцу, дана
04.10.2014.

Директор предузећа
Александар

Александар Продановић дипл.инг.маш.

